

Diskussion om val av lärokurs i den grundläggande utbildningen

Ibland vill man byta elevens lärokurs i svenska. Ifall vårdnadshavaren och skolan inte är överens om lärokursen, håller man en diskussion om valet av lärokurs. Målet med samtalet är att höra vårdnadshavaren, berätta om målen för och innehållet i S2-lärokursen samt reda ut eventuella missuppfattningar. En promemoria från diskussionen registreras i Wilma eller i ett motsvarande system för elevadministration.

Deltagare i diskussionen: vårdnadshavare, eleven, klasslärare eller klasshandledare, S2-läraren, eventuella andra lärare, tolk

Ärenden som behandlas:

1. Bedömning av elevens språkkunskaper:

- Tillsammans med vårdnadshavaren går man igenom hur elevens språkkunskaper har bedömts.
- Vårdnadshavaren får en beskrivning av elevens språkkunskaper inom språkets olika delområden (muntliga färdigheter, hörförståelse, skriftliga färdigheter, läskompetens).
- Vårdnadshavaren får en bild av hur eleven presterar i sina studier med hjälp av sina språkkunskaper.

2. Vårdnadshavaren får en mera detaljerad beskrivning av lärokurserna i svenska:

- Svenska som modersmål: eleven blir inte erbjuden stöd på grund av bristande språkkunskaper.
- Svenska som andra språk: elevens bristande kunskaper i svenska beaktas i alla studier och aktiviteter i skolan.

3. En närmare presentation av S2-lärokursen med hjälp av meddelande till vårdnadshavaren (bilaga 1):

- Vårdnadshavaren får ett meddelande till vårdnadshavare som översatts till hemspråket om språkalternativet finns tillgängligt.
- Lärokursens flexibilitet: man betonar att valet inte är slutgiltigt utan kan ändras i övergångsskedet när eleven fått bättre språkkunskaper.
- S2-elevens vardag i skolan: under diskussionen går deltagarna igenom hur S2-lärokursen syns i praktiken i skolan.
- Man betonar att eleven inte går miste om någonting, utan får mer.
- S2-eleven är S2-elev i alla situationer i skolan, inte bara på S2-lektionerna.
- Beaktande av och stöd för bristande kunskaper i svenska i andra läroämnen, eventuellt stöd på det egna språket.
- S2-lärares smågrupp eller parallellundervisning på en del eller på alla lektioner i svenska språket.
- S2 och jämställdhet i fortsatta studier: man går igenom Utbildningsstyrelsens rekommendation om likabehandling.

4. Rekommendation och val av lärokurs:

- Skolan rekommenderar S2- eller S1-lärokursen för eleven. Om elevens kunskaper i svenska inom alla delområden av språket ännu inte motsvarar en modersmålstalares språkkunskaper, är rekommendationen att eleven går lärokursen svenska som andra språk.
- Rekommendationen antecknas i promemorian.
- Vårdnadshavaren väljer endera lärokursen. Valet antecknas i promemorian.
- Eleven studerar i fortsättningen enligt den lärokurs som vårdnadshavaren har valt.

INFORMATION TILL VÅRDNADSHAVARNA OM STUDIERN I SVENSKA SOM ANDRA SPRÅK (S2) I GRUNDSKOLAN

Undervisningen i svenska som andra språk (S2) är avsedd för alla elever som utöver svenska också använder andra språk hemma. I undervisningen följer man den riksomfattande läroplanen, som är preciserad kommunvis. S2-undervisningen är inte stödundervisning.

Till språkkunskaper hör många olika delområden. De viktigaste delområdena är muntliga färdigheter, läskompetens, skriftliga färdigheter och hörförståelse. Om elevens nivå inte motsvarar nivån för en elev med svenska som modersmål, väljer man S2-lärokursen för eleven.

Inom den grundläggande utbildningen i Åbo har varje flerspråkig elev rätt till S2-lärokursen om det ligger i elevens intresse. Anteckningarna i Befolkningsregistercentralens system kan vara riktgivande, men även i de fall där svenska är antecknat som modersmål i befolkningsregistret kan eleven få S2-status om det verkliga hemspråket är något annat.

En lärokurs ska ha valts åt eleven när den grundläggande utbildningen inleds.

1. Om eleven flyttar till den grundläggande utbildningen från småbarnspedagogiken, väljer man lärokursen i svenska i samarbete mellan förskoleundervisningen och vårdnadshavarna. Förskoleundervisningen rekommenderar en lämplig lärokurs och vårdnadshavaren fattar beslutet. Inom småbarnspedagogiken använder man verktyget Språkpeda för att följa upp elevens språkutveckling och målet är att etablera en systematisk användning av Språkpeda. Förskoleundervisningen överför information om elevens språkkunskaper till den grundläggande utbildningen.
2. Om en flerspråkig elev inte deltagit i småbarnspedagogik och om det inte på något annat sätt har konstaterats att hen kan svenska, väljer man svenska som andra språk som lärokurs. Elevens lärare bekantar sig med eleven och bedömer hans kunskaper i svenska. Man diskuterar lärokursen med vårdnadshavaren under den första höstterminen. Skolan rekommenderar antingen lärokursen S2 eller lärokursen svenska som modersmål på basis av elevkännedomen. Vårdnadshavaren fattar beslutet om lärokursen.
3. Om eleven kommer till skolan mitt under den grundläggande utbildningen, fattar man beslut om behovet av S2-lärokursen utifrån den avlämnande skolans bedömning.
4. Om eleven övergår från undervisning som förbereder för grundläggande utbildningen väljs S2-lärokursen för eleven.

Elevens språkkunskaper utvecklar sig hela tiden och lärokursen går att ändra vid behov. Rekommendationen är att valet av lärokurs är långvarigt och därför ska man alltid fatta beslutet med eftertanke. Man diskuterar lärokursen särskilt i början av den grundläggande utbildningen, vid övergången från den inledande undervisningen till årskurs tre samt i

övergångsskedet mellan låg- och högstadiet. Det rekommenderas att eleven inte längre byter lärokurs under årskurs nio. Målet är att eleven deltar i den lärokurs som bäst stöder hans lärande.

Målet med undervisningen i svenska som andra språk är att stödja barnets mångspråkighet och stödja utvecklingen av elevens akademiska kunskaper i svenska. S2-undervisningen uppmuntrar till att utnyttja även andra språk som eleven kan i studierna i svenska och andra ämnen. Målet är att hjälpa eleven att uppnå tillräckliga språkkunskaper för studier i olika läroämnen. Undervisningen ger eleven verktyg för att kontinuerligt utveckla sina språkkunskaper även senare i livet. I S2-undervisningen vill man stärka elevens positiva bild av sig själv som kommunikatör och eleven får hjälp att uppfatta sina egna styrkor och använda språket modigt.

Eleven blir alltså inte utan något som sker i den egna klassen, utan hen får mycket mer. S2-undervisningen fortsätter under hela grundskolan om det finns behov av det. Arrangemangen kan man lätt ändra på vid behov. S2-lärokursen är endast till fördel för eleven, eftersom lärarna då kan hjälpa även i andra läroämnen. Även i bedömningen beaktar man att svenska inte är elevens starkaste språk.

Man kan också studera svenska som andra språk i gymnasiet och i samband med yrkesstudier. Det går också att söka till fortsatta studier med S2-lärokursen. Utbildningsstyrelsen rekommenderar likabehandling av dem som söker sig till högskolor. Målet är att lärokursen i svenska inte har någon betydelse vid antagningen av studerande. Så här är det till exempel vid Åbo och Helsingfors universitet.

Mer information får du av skolans S2-lärare och den egna läraren.